

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasarnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyiltér sora 40 fillér.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház hétfői ülésén Beöthy Pál elnök indítványára a Haz jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét a debreczeni katasztrófa felett. Polónyi Géza azt hangoztatta, hogy elégtételt kell szerezni a megsértett nemzeti eszmének és az ultraromán izgatókra hárítja a felelősséget.

Az elnök rendreutasítja Polónyit, hogy a bűnügyi eljárás alatt levő ügy kriminális-tikai része nem tartozik a Ház elé, majd Pop Csicsó István utasította vissza e vádakát, mondván, hogy nem ők voltak azok, kik merénylőket küldtek a képviselőházba.

Polónyi e szavakat rágalomnak nevezte, majd az elnök felhívására Pop Csicsó magyarázta meg félreértett szavait.

Vajda János a paktumos tárgyalások jelentőségét méltatta, melynek eredményeit a debreczeni merénylet megsemmisítheti.

Ezután áttértek a hajóstársaságok szubvencziójának tárgyalására, melynél Rakovszky István szólalt fel.

A belügyminiszterium elkészült a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslattal, amelyet Sándor János belügyminiszter rövid időn belül a képviselőház elé fog terjeszteni. Politikai körökben az a hír, hogy a kormánynak szándéka még márczius hónap folyamán letárgyalatni a javaslatot úgy a képviselőházban, mint a főrendiházban, hogy a törvény már ősszel életbeléptethető legyen.

Az új törvényalkotások letárgyalása és elfogadása, megszavazása az ország mindkét házában úgy megy végbe, mint a karikacsapás, mert az ugyancsak élénk teszi a politikai életet, hogy ha az ellenzék kritikát gyakorol a kormányra s a megszavazandó törvényjavaslatokra. — Ez kell, ez szükséges az eszmék tisztázására s ez csak tárgyi-lagos mederbe hozza a vitát és fűszeressé teszi a politikai levegőt.

Hogy gróf Hadik János — az ellenzék szerint rettenetes támadást intézett a miniszterelnök ellen, ez is természetes, hiszen Tisza és Hadik a legélesebb ellentétben vannak. Minden kormánynak csak az életét hosszabbítja meg az, hogy ha éles és tárgyi-lagos ellenzéke van. — Mert ez a tény a munkára és az ellenzék meggyőzésére buzdít. S hogy Tisza és kormánya az őt támogató többséggel mennyit dolgozott, azt itt nem is kell külön kiemelni.

Azt azonban konstatálni lehet, hogy Hadik János vehemens támadásában kissé túl lőtt

a célon s szimpátiát sem teremtett magának valami nagy mértékben. A román ügyben történt interpellációjával és egyebekkel ismételtelen elbánt a vaskezü miniszterelnök. Tisza István grófnak ugyanis ezuttal is sikerült kellő értékére redukálni az elhangzott vádakát és ámbátor kétségtelen, hogy a debreczeni gyalázatos merénylet legalább részben elhomályosította azokat a magasabb rendű szempontokat, amelyek Tisza Istvánt a tárgyalások felvételében és ideiglenes pihentetésében vezérelték, mégis konstatálni lehetett, hogy a főrendiház túlnyomó többsége ebben a kérdésben is teljes mértékben osztja a püspöki karnak Tisza István gróf iránt táplált határtalan bizalmát.

A román tárgyalások fölött megindítandó vitának közérdekből az volna a célja, hogy egyenesse a közeledésnek s a majdani békének az útját a magyarság és a legnagyobb számú, legelőkelőbb agilitású hazai nemzetiség: a román nép között. Az volna a célja, hogy megvesse, vagy legalább kicözvekelje egy eredményekkel biztató, helyes, öntudatos új nemzeti ségi politikanak az alapjait.

Hogy az ellentétek, a surlódások kiegyenlítése, esetleg csak enyhítése is éppen magyar nemzeti szempontból mennyire kívánatos volna, azt igazán főlöszleges bővebben magyarázni.

Ámde úgy látszik, hogy az ellenzék a román béke kérdésénél sem hajlandó a közérdeknek alárendelni az ő saját párterdekét, mely azt diktálja, hogy neki ma csak kellemetlenkednie, csak rombolnia szabad, tekintet nélkül arra, hogy eljárása vajjon nincs-e ártalmára a nemzetnek.

Bizonyára akad az ellenzéken is egynehány politikus, aki — ha nincs is éppen egy nézetén Tisza gróffal — a kérdés fontosságát megillető komolysággal és a faji erzenkenységet mindenkor különösen megillető kimélettel fog hozzászólni a nemzeti ségi tárgyalások dolgához. De nem kevesebb bizonyos, hogy az ellenzéki politikusok nagy többsége folytatólagosan is ugyanazon a közösleges szenvedélyekre apeláló durva, sértő módon fog hadakozni Tisza békekísérlete ellen, amint eddig hadakozott.

A képviselőház 1912-ben tárgyalta a rendőrség államosításáról. A ház határozata értelmében a kormánynak 1914. augusztusáig törvényjavaslatot kell betérjesztenie a rendőrség országos szervezéséről. A belügyminiszter elkészült a tervezettel és most kiderült, hogy egyelőre lehetetlen az államosítás. A tervezet szerint negyven millió koronát

igényel a rendőrség országos szervezése. Arról pedig beszélni sem lehet a mai viszonyok között, hogy negyven millióval meg lehessen terhelni az államháztartást. A kérdést olyan-képpen oldják meg, hogy az államosítás helyett évről-évre nagyobb összeget utalnak ki törvényhozásilag a vidék rendőrségének a segélyezésére.

A képviselőház napirendjén most a hajóstársaságok segélyezését tárgyalják.

VÁRMEGYEI ÉLET.

Alsó-Fehér vármegye központi választmánya márczius hó 6-án d. e. 10 órakor, a vármegye székházában — (főjegyzői iroda) ülést tart. Tárgya az országgyűlési képviselőválasztó jogosultak 1915. évi névjegyzékének kiigazítása iránt szükséges intézkedések megtétele.

A végzet után.

Azzal indultam: eb a ki fél!
Napnyugat felől biztat a cél.
S csalnak a völgyek, csalnak a halmok,
Nem oda érek, a hova tartok.

Négy a világtáj s az ott kelet.
Vagy csal az ég és naplemenet?
Hol lenyugodni láttam az éjbe,
Ott kel a nap fel vörösen égve.

Mi talált engem? rontó bubáj?
Hova én vágyom, más az a táj,
Más hegye-völgye, sikja a térnek,
Ereszkedem és ormokat érek,

Hova jutottam? mi van velem?
Mit mered rám e vad idegen?
Mért hat el futtyszóm, imbolyg a lábam;
S kész menni mégis téves irányban?

Egy a tudója: az a ki tud.
Nem én tévelygek, hanem az ut.
Csavarog, teveszt, kifogy a vágyom.
S úgy rémlik, máris száz éve járom.

Mi célra? meddig és hova fut?
Hiába kérdelem; hallgat az ut.
S messze kigyózva csillog a napban...
A végzet lova nyargal alattam.

HIREK.

— **Képviselőválasztás.** A vármegye központi választmánya, amint már közöltük, márczius 6-ára tűzte ki az Abrudbánya-Verespataki kerületben a választást. Eddig egyedüli jelölt Ló nya y István, kinek egyhangú megválasztása több mint bizonyos. A hangulat csendes. Két ismeretlen ellenzéki lenjárt az ellenhangulatról puhatólózni, de sikertelenül.

— **A szegény tanulókat segélyező kör utolsó theaestélye** f. hó 7-én szombaton érdekes programot ígér. A tanítóképezde énekkara, Feigler mérnök hegedűművész általános elismerést nyert előadása, Albert Anna dr. érdekes felolvasása, szavalat és végül cigányzene mellett táncz gyönyörű befejezése lesz a jótékony czélú theaestélyeknek. — Az estély 5 órakor kezdődik s 10 óráig tart, kerjük a t. közönséget, hogy lehető pontosan és mennél nagyobb számmal megjelenjen szíveskedjék.

— **Református egyházi hírek.** A református egyház előjárósága örvedetesen hozza az egyháztagok és a közönség tudomására, hogy márczius 8-án — vasárnap a délelőtti 10 órakor tartandó rendes templomi istentiszteleten az akkor éppen városunkban időző nagytiszteletű Nagy Károly theologiai tanár, egyházkerületi főjegyző, egyházunk eme nagyhírű és kiváló szónoka fog imádkozni és prédikálni, délután öt órakor pedig előadást tart a Protestáns Nőegylet vallásos estélyén. Ugyanazon alkalomból ének kettőst fog előadni Elek es Irenke és Felméri Sándor; — sközre fog működni a tanítóképző ének- és zenekara.

— **A hivatalos lapból.** A pénzügyminiszter Major László és Zachár Vilmos kataszteri felmérési gyakornokokat a nagyenyedi kataszteri felmérési hivatalnál mérnökségdekke nevezte ki.

— **A Protestáns Nőegyesület** folyó hó 8-án, vasárnap d. u. 5 órakor a Bethlenko lógiám dísztermében műsoros összejövetelt rendez. Műsor. 1. Francia zsoltárok éneklése harmonium kísérettel. (Quartett.) 2. Előadást tart Nagy Károly theol. tanár, egyházkerületi főjegyző. 3. Éli dal. (Schuberttől.) Előadják hegedűn Koczka Árpád, cimbalmon dr. Enyedi Jenő. 4. Reggel az erdőn. (Farkas Ödön.) Duett. Éneklék Elek es Irenke, dr. Erdős Jenő, zongorán kíséri Farnos Olga. 5. Paul Verlain: Jóság. Szavalja Konratovich Jolan. 6. Vonós négyes. (Haydn.) I. hegedű Sükösd Gerő, II. hegedű Koczka Árpád, mély hegedű Csiki István, cello dr. Lieman Emil.

— **Ifj. Zeyk Dániel temetése.** Kolozsvárt vasárnap délután három órakor volt a temetése ifj. zeykfalvi Zeyk Dánielnek, ki ifju korában hosszas betegeskedés után pénteken éjjel meghalt. A temetésen a mélyen sujtott családon kívül ugyszólván az egész erdélyi arisztokrácia részt vett. A ravatalra helyezett koszorúk özöne fejezte ki a nagy részvétet.

— **Az erdélyi vasutak villamosítása.** Az erdélyi földgázzal kapcsolatosan felmerült tervek közül egy sem vert fel olyan nagy hullámokat, mint Fodor István udv. tanácsosnak, a budapesti villamos művek vezérigazgatójának terve, Fodor István udv. tanácsos Budapesten egy szabad előadás keretében az erdélyi vasutak villamos üzemre való áttételért bontott zászlót. Nagyszabású előadásában a kitűnő szakferfi kimutatta, hogy Erdély

gazdasági és kereskedelmi életére minő nagy fontossággal bír vasutainkuak villamosítása. Statisztikai és egyéb adatokkal támogatta Fodor István udv. tanácsos amaz állítását, hogy az erdélyi földgáz felhasználásával ha vasutainkat fokozatosan villamos üzemre rendezzük be, akkor elsősorban is gyér vasutihálózatunkat kétszerezhetjük meg, másodsorban pedig közlekedő vonataink menetességét növelhetjük nem remélt méretekben. Fodor István április hó első napjaiban Kolozsvárt részletesen fel fogja tárti valóban nagyszabású tervet.

— **A nagyenyedi Oltáregyesület** f. hó 8-án, vasárnap délelőtti 11 órakor a város-háza tanácskozó termében tartja ez évi közgyűlést, melyre a tagokat ez uton hívja meg özv. U. Kovács Józsefne elnökö.

— **Az erdélyi árvizkárosultak** segélyezésére Kolozsvárt vasárnap este fényes „vármegye-pikniket“ rendeztek. A műsorban két számot dr. Inez ödy-Joksmán Ödön, vármegyénk főjegyzője töltött be. Balazs Árpád nőtaiból énekelte és hegedült, cigányzene kísérettel; szép nótái közül a „Mit keres a temetőben“ című keltett nagy hatást. A közönség viharos ujrázásaival ünnepelte közreműködését.

— **Vidra a Maroson.** A vidra, a drága szőrű és ritka víziállat, a halak s a viziszárvasok pusztítója mostanában megszaporodva tűnik fel a Maroson. Az elmúlt heteken is többet láttak Nagyenyedtől északra a Maros mentén. László Pál vadásztársulati tag és duvadírtó is talált egy vidrahelyet Inakfalva határában és mérgezett madarat helyezett el közeleben a parti jégtablán. Másnap egy jól kifejezett, szép bundájú vidrát fogott ki a Marosból.

— **Megakadt a nyomozás.** A bukaresti a rendőrség jelentése szerint a debreczeni merénylet tettesei után a nyomozás megakadt. A merénylő szerzőjének, Catarának ugyanis Plojestiben teljesen nyoma veszett. A rendőrség azt hiszi, hogy Catarau valamelyik vidéki városban bujkál s a nyomozást ebben az irányban is kiterjesztette.

— **A gyulafehérvári gyilkosok.** A gyulafehérvári esküdtbírósg a múlt év őszén tárgyalta Rosor György bűnpöret, aki apját, Rosor Publiust és édesanyját vadállati kegyetlenséggel meggyilkolta, hogy előbb juthasson az örökséghez. A bestiális gyilkosságot apja egyik cselédjének, Purkár Györgynek segítségével követte el. Az esküdtszéki tárgyaláson Rosor György beismerte a gyilkosságot és a legcínikusabb módon adta elő, hogy miként lötte agyon az ágyban fekvő apját és azután hogyan vagta el anyja nyakát egy nagy késsel. Azt mondta, hogy az anyja kérte, hogy ölje meg és ne hagyja tovább kinlódni. Csak azt tagadta következetesen, hogy Purkár Györgynek volna valami köze a gyilkossághoz, amelyet ő egyedül hajtott végre. Napokon keresztül folyt az esküdtszéki főtárgyalás, szembesítésekkel, helyszíni szemlével, amelynek borzalmas részletei izgalomban tartották az egész gyulafehérvári közönséget. A gyulafehérvári esküdtbírósg Rosor Györgyöt két reádbeli gyilkosság büntette miatt kötél általi halálra, Purkár Györgyöt pedig mint bűnsegédet hat évi fegyházra ítélte. A vadlótak semmisségi panasza alapján a bűntény a királyi Kuria elé került. A Kuria a Rosor Györgyre kimondott halálos ítéletet jóváhagyta. Purkár György büntetését pedig a hat évi fegyházról tizenöt évi fegyházra emelte föl. Az ítélet kihirdetése után a büntető tanács kegyelmi tanácsá alakult át, amelynek határozatát nem közlik a nyilvánossággal.

— **Nem lesz többé világos dohány.** A szenvedelmes dohányosok, akik még a város végére is elmentek, ha kellett, csak

hogy világos dohányt vehessenek, bizonyára szomorúan veszik tudomásul, hogy a dohányjövődék megszünteti a világos dohány gyártását. A közönség gyakran panaszkodott, hogy nem kap világos dohányt. A dohányjövődéki központi igazgatóság meg is tett mindent, hogy elegendő világos dohány álljon a fogyasztók rendelkezésére, de még így sem bírta fedezni a szükségletet. Nem bírta pedig abból az egyszerű okból, mert nincs annyi világos dohány, amennyit a kereslet várt. A dohányjövődék most próbaszivásokot rendezett, hogy megállapítsa: mit ér a kevert dohány, amikor válogatás nélkül együvé vágják a világos és barna dohányleveleket. Minthogy arra az eredményre jutott, hogy ez a keverék állítólag sokkal zamatosabb, mint a régi volt, elhatározta, hogy ezentul csakis ezt a keveréket hozza forgalomba. Az új dohány egy árnyalattal sötétebb, mint az eddigi „szőke dohány“, kissé erősebb is a világosnál, de sokkal izletesebb és nem reszelős.

— **Eötvös Károly tragédiája.** Nagyon szomorú dolog történt Eötvös Károlyllyal. Nem elég csapás, hogy teljesen tönkre ment, de az utóbbi hónapokban az elméje is sötétségbe borult s beállt a teljes megőrülés folyamata. A legmagyarabb író, publiczista, nagyhírű ügyvéd eltűnt a szellemi munkás élet színteréről s nem is fog már oda visszatérni többé.

— **Ipari kiállítás Marosvásárhelyen.** A kereskedelmi és iparkamara legutóbbi teljes ülésén számos közérdekű, figyelemre méltó határozat történt, melyek közül legnevezetesebb az, hogy a kamara jövő évben, 1915-ben a fennállásának 25 éves fordulóján Marosvásárhelyt, egész kerületére kiterjedő ipari kiállítást rendez.

— **Gummigyár Tordán.** Egy új és nagyon is jelentékenynek ígérkező gyárnak Tordán leendő letetítése, illetve felállítására van tervbe véve. Az Egyesült Kereskedelmi és Automobilszállítási Részvénytársaság egy magyaránnyu gummi-gyárat (autógummik, pneumatikok stb.) akar létesíteni Tordán, még pedig földgázüzemmel, mert első helyen a földgáz vonzza Tordára. Az új gyár 400—500 munkást foglalkoztatna állandóan és 1,000,000 korona alaptőkével alakulna. A vállalkozás élen Erdélynek több neves közgazdasági faktora, pénzügyi tekintélye és arisztokratája áll.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagyenyedi oltáregyesületnek az alsófehérvármegyei gazdasági bank és takarékpénztár r.-t. múlt évi nyeresiményéből 50 koronát, a nagyenyedi kereskedők 27,80 koronát voltak szivesek adományozni, mely összegek kézhezvételel hálás köszönettel nyugtáza özv. U. Kovács Józsefne elnökö, Tángel Józsefne pénztáros. — Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank 1913. évi üzleti osztalékából a nagyenyedi szegény tanulókat segélyező körnek 50 korona adományt juttatott, a mely szives adományt a kör nevében hálás köszönetet mond Török Bertalanné körelnök.

— **A Protestáns Nőegylet és a Szegény Tanulókat Segélyező Kör** által rendezett húshagyókeddi piknikre pénzádományokat tettek: özv. Pogány Jánosné, Folyovich Sándorné, Albert Ivánné, Horváth Pálné, Hegedüs Gyula (Diód) 10—10 koronát, Dr. Dobozy Vilmosné, Müller Zoltánné, özv. Müller Mihályné, Molnár Gyuláné 6—6 koronát, Dezső Zsigmondné, özv. Ujvári Imrené, özv. Eröss Istvánné, Horváth Józsefne, Ikrich Arnoldné, özv. Fischer Lajosné, Felméry Istvánné, Ráskay Béláné, özv. Reinhold Olivérné, özv. Asztalos Jánosné, Asztalos Kálmánné, Gabrielli Béláné, Nagyenyedi Kisegető Takarékpénztár, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank 5—5 koronát, Horváth Viktorné, Nagy Lajosné (tanárné),

Rafael Oszkárné, Kerekes Mihályné, öz. Garda Józsefné, Halmágyi Antalné, Hegedűs Kálmánné, Fogarasi Albertné, Czirner Ödönné 4—4 koronát. Lengyel Györgyné, Rohay Lászlóné, dr. Farnos Árpádné, Szűcs Elemérné, Kolossy Jenőné, Botlik Istvánné, Elekes Károlyné, lovag Csaykowszky Jenőné, Szabó Istvánné, Vajna Janka, dr. Bartók Gáborné, öz. Kovács Gyuláné 3—3 koronát. Ince Miklósné, Szigeti Jánosné, Harmath Miklósné, Kunts Antalné, Rapaport Henrikné, Hegedűs Ferenczné, Elekes Viktorné, Dezső Miklós, Baresay Albertné, Király Andrásné, Balazs Gergelyné, öz. Tóth Miklósné, Sándor Józsefné, Ács Jenőné, Inczedy-Joksmán Ödönné, Zalányi Farkasné, Salgó Dezsőné, Will Károlyné, Sándor Ignáczné, öz. Szaniszló Albertné, Erdős Jenőné, öz. Darcs Samuné, Lázár Róbertné, Magyar Agnes, Fenichel Móricz, Berkovics Beláné, öz. Szekelyhidy Jánosné, Szekelyhidy Sándor, Jakab Károlyné, Gráf Jánosné, öz. Gráf Jánosné, öz. Bereczky Miksáné, Fuzy Katinka, Kun Gyuláné, Mátyás Lajosné, Fenichel Lázárné, Toronyi Gyuláné, Schoppelt és Bauer, Szabó Árpádné, Malnassy Károlyné, Toronyi Gyula, Bajlós Bertalan 2—2 koronát. Paulini Rudolfné, Klemm Miksáné, Bakó Károlyné, Varga Lajosné, Schwarz Simonné, öz. Bauer Antalné 1—1 koronát. Ételneműt adtak: Id. Zeyk Dánielné, öz. Zeyk Józsefné, br. Kemény Gyuláné, Papp Jánosné, dr. Matyas Károlyné, dr. Matyas Mihályné, Molnár Károlyné, öz. Bodor Lóriné, Szigeti Beláné, öz. Sass Albertné, Székely Károlyné, öz. Atzél Beláné, dr. Metes Péterné, Nagy Beláné, dr. Nagy Albertné, öz. U. Kovács Józsefné, Müller Jenőné, Baranyay Károlyné, br. Bánffy Kázmírné, Fejes Áronné, Benedek Gáborné, dr. Jeney Elekné, Varró Róza, Nagy Ignáczné, Gálffy Jánosné, öz. dr. Donogányi Jakabné, Bíró Józsefné, Göllner Árpádné, Balla Beláné, Szeidl Józsefné, öz. dr. Bartók Györgyné, Török Bertalané, dr. Fülöp Ferenczné, Nehéz Jánosné, dr. Garda Kálmánné, Póka Kálmánné, Pop Aureléné, Szász Józsefné, Hegyi Jánosné, Czirner Ákosné, Lázár Istvánné, Albrechtovits Antalné, Bodrogi Jánosné, Hegedűs Zsigmondné, Felméry Sandorné, öz. Berde Sandorné, Ágai Lászlóné, Tangel Józsefné, Szilady Zoltánné, Molnár Károlyné, Zekely Lajosné, Doczy Ferenczné, öz. Czirner Józsefné, ifj. Winkler Jánosné, dr. Winkler Albertné, Sándor Jenőné, Uray Lászlóné, Vinczenty Lajosné, Földes Edéné, Ungerpek Miklósné, Fesztinger Davidné, Izrael Adolf, öz. Wagner Józsefné, dr. Reich Beláné, Jancsó Sandorné. A szíves adományokért hálás köszönetet mond a rendezőség.

* **Fontos.** Felhívjuk a tisztelt gazdaközönség becses figyelmét a gyakorlatban fenyesen bevált Corbin nevű új vetőmagvédő szerre, mely az elvetett magvak és kikelő vetésnek biztos védelmet nyújt a varjak, az egerek, a különböző rovarok és mindennemű más káros állat ellen, megóvjá továbbá az üszökgomba és egyéb elősdi szervezetek okozta betegségektől és eszázta talajban az elrodhadástól. Kiváló tulajdonságai és biztos hatása folytán felülmul minden eddigi ismert magcsávázó vegyszert. Részletesebb tájékoztatást a lap mai hirdetési rovata nyújt.

KÖZGAZDASÁG.

Hogyan vált be a műtrágyázás a kisgazdáknál.

A „Magyar Földműves“ a kisgazdák igazán életre való szaklapja a múlt évben a következő két kérdést intézte olvasóihoz: 1. „Milyen növény alá milyen műtrágyát használ és holdanként mennyit?“ 2. „Miben nyilvánult tapasztalata szerint a műtrágyázás haszna?“

E két kérdésre 103 kérges tenyerű kisgazda adott érdemleges, sokszor több írott oldalra kiterjedő választ, a miből kitűnik, hogy a gazdasági szakírók önzetlen munkál-

kodása révén nemcsak hogy a kisgazda közönség érdeklődését sikerült a műtrágyázás nagy hasznára felkölteni, hanem egyúttal megnyilvánulásra hozni abban a társadalmi együttérzést, amely saját tapasztalatainak közreadásával kívánja elősegíteni gazdátársainak boldogulását.

A beérkezett válaszokból kitűnik, hogy bár a legtöbb kisgazda csak szuperfoszfátot használ, sokna megtoldják ezt a kálisók és a chilisalétrom használatával is. Legtöbben az őszi gabona alá műtrágyáztak, de többen a tavaszi kalászosok, a cukor és takarmányrépa, burgonya, sőt a herefélék alá és a réteken is. A felhasznált műtrágya mennyiség elterő, de kat. holdanként átlagosan 150 kg. szuperfoszfátot, 70 kg. 40 %-os kálisót és 25 kg. chilisalétromot adtak, mely adagolás a mi átlagos viszonyainknak teljesen megfelelő.

Kétfő kivételével valamennyi kisgazda a műtrágyázás nagy hasznáról számolt be, amennyiben egy mmázsa műtrágya után legalább is ugyanannyi szemterméstöbbletet kaptak, sőt többen holdankénti 4—5 mázsáról is számoltak be. De még nagyobb jövedelmet adott a kapások, takarmányok, a szőlő és kert műtrágyázása, úgy hogy egyes kisgazdák azt írták, hogy többé semmiféle veteményt nem vetnek el műtrágya nélkül, mások pedig hogy a jövedelmük a műtrágyák használatára óta megkétszereződött. A legtöbbben pedig elismerték azt, hogy a műtrágyázás nagy hasznát a „Magyar Földműves“ hasábjából ismerték meg és ennek köszönhetik jövedelmük eredményes fokozását.

E nyilatkozatok örvendetes bizonyítékai a Magyar Földműves eredményes munkásságának és kívánatos, hogy a többi központi és vidéki szaklapok is hasonló eredménnyel mozdítsák elő a jövedelmező belterjes gazdálkodást lehetővé tevő műtrágyázás elterjedését

3482—1918. végreh. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Breaz Miklós végrehajtást szenvedő elleni 155 K s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtató kérés következtében végrehajtási árverés 155 K hátralékos tőke, ennek 1910. évi április hó 6 napjától járó 8% kamatai, a jelenleg 32 K 60 fillérben megállapított, úgy a még felmerülő költségek, valamint az ozenell osztatkozott „Patria“ takarékpénztár részvénytársaság javára 500 K tőke s jár, dr. Szabó Dániel balázsfalvi ügyvéd javára 69 K 90 fillér tőke s jár., Breaz Simonné Barabás Domnika javára 107 90 fillér tőke s jár. felhajtása végett Breaz Miklós végrehajtást szenvedőnek a mihálczfalvi 489 sz. tjkvben A + 1 rdz. 4259/1., 4260/2. hrsz. szántójára 248 K, a 2. rdz. 360/1., 361/3., 362/1. hrsz. faház és kertjére 494 K, 3. rdz. 1271. hrsz. szántójára 303 K, 4. rdz. 1756. hrsz. kaszálójára 97 K, 5. rdz. 258., 2529. hrsz. szántójára 144 K, 6. rdz. 3579/2/1. hrsz. szántójára 49 K, 7. rdz. 4261., 4262. hrsz. szántójára 273 K, 8. rdz. 4489/3/1. hrsz. szőlőjére 20 K, a 9. rdz. 5106/1. hrsz. kaszálójára 39 K, a 10. rdz. 1655. hrsz. szántójára 119 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, hogy az ingatlanok az árverésen a kikiáltási ár felén, illetve kétharmadán alul nem fognak eladatni és hogy a ki a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százaléka erejéig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségnek eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad és az árverésen, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt többé nem vehet.

Az árverés megtartására határnapul az 1914. márczius hó 18. napjának d. e. 10 órája tüzetik ki Mihálczfalva községhezához.

Kötelesek árverezni szándékozók a kir. kincstár kivételével az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át bánatpénzül a kiküldött ezkehez letenni.

Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben az árverés napjától számítandó 30 és 60 nap alatt 5% kamattal együtt megfizetni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint tkvi. hatóságnál és Mihálczfalva község-házánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Balázsfalva, 1913. évi november hó 27-én.

Schwarz Lajos, s. k.
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:
Gidófalvi Pál, s. k.
tkkvezető.

83 1—1

Csődítomegeladási hirdetmény.

Alóírott tömeggondnok a gyulafehérvári kir. törvényszéknek mint csődbíróságnak 1555—1914 számú végzése alapján közhírré teszem, hogy Takáts Jenő bej. kereskedő cég közadós csődítomegéhez tartozó, és a csődleltár 1—994 tételei alatt foglalt ingók, ugymint, különböző fűszer-, porcellán-, nikkel-, papirhangszer-, díszmű-, konyhaedényárak, pipere cikkek, zárt edényben különböző italok, szeszek, emléktárgyak, üzleti berendezési tárgyak, szekrények, faállványok üveglapokkal, üveges ajtókkal, mérlegek, melyeknek beszerzési ára 14303 korona 73 fillér, becsértéke 5010 korona 35 fillér tételenként külön-külön nyilvános bírói árverésen el fognak adatni.

Az árverés megtartásának határidejűl 1914. évi márczius hó 18-ik és következő napjának délutáni 2 órája tüzetik ki.

Az ingóságok legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett eladatnak, de a becsértéken alól semmi esetre sem. Vevő köteles a vétel-árat a bírói kiküldött kezéhez nyomban lefizetni és az ingóságot még az árverés napján elszállítani, annak megőrzéséért a tömeggondnok szavatosságát nem vállal.

A leltározott árúkeszletnek és berendezésnek sem minőségéért, sem mennyiségéért vagy értékéért, sem a leltárbeli tévedésekért szavatosságát nem vállal a tömeggondnok.

Vevőt terheli az átvétel és elszállítás költsége, valamint a vételi illeték is, mely utóbbi a bírói kiküldött kezéhez a vételárral egyidejűleg fizetendő le.

Az árverés egyébként az 1881. LX. t.-cz. 107 és 108. §-ainak rendelkezései szerint történik.

Vizakna, 1914. február hó 26-án.

Dr. Török Pál

84—1—1

ügyvéd, tömeggondnok.

900—1914. sz.

Határidő: április hó 1.

Pályázati hirdetés.

Az abrudfalvi körben (székhely Abrudfalva), melyhez Abrudfalva és Abrudkerpenyes községek tartoznak, az újonnan rendezesített körvégrehajtói és irnoki állásra pályázatot hirdetek.

A körvégrehajtó évi fizetése 1200 korona, hivatalos kiküldetés esetén kisebb polgári peres ügyekben 3 korona napidíj és 20 fillér kilométerpénz.

Az irnok fizetése 1200 korona, hivatalos kiküldetéseknel 3 korona napi-, 20 fillér fuvardíj, vasuti utazásoknál II. osztályra jogosult, vasuti állomásokhoz és vissza 1—1 korona bérkocsi és 20 fillér podgyászdíj.

A kör székhelyén „Abrudbánya” elnevezéssel vasuti állomás, Abrudkerpenyesen pedig „Verespatak” elnevezéssel szintén.

A két község lakosságának száma 6741.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy eddigi szolgálataik és alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérésüket hozzam a folyó évi április hó 1-ig adják be.

A pályázati kérvényben megemlítendő a nyelvismeret.

A románnyelv ismerete is megkívántatik. Verespatak, 1914. február 21.

80 1—1

Imreh József, főszolgabíró.

HIRDETÉSEKET
legjutányosabban felvesz
kiadóhivatalunk.

!!!
HA JÓ
szép és olcsó
harisnyákat
akar, úgy forduljon
a **Nagyenyedi**
Harisnyagyárhoz
az orsz. fegyintézetben.
Kívánatra
készséggel árjegyzéket küld.

Eladó cséplőgép.

Egy új, 8 lóerős benzinmotor és 720 m/m. dobszélességű cséplőszekrény, egy évig volt használva olcsón eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.
78 2—5

Elismert legjobb gyártmányok

Lingner György

nagyenyedi szövőgyárából

előírt gyári áron kaphatók

a gyári raktárban Szentkirály-utca 106. sz.

Ifj. Mólász János és Társánál Főtér

és a Fogyasztási szövetkezetben

lehet beszerenni
kifüggetlenül minőségű
Gyümölcsfaanyagokat
Gyümölcs és Sétányfakzt
Sima gyökere és oltott
SZŐLŐVESSZŐKET.
Árjegyzéket ingyen küldenek.

FISCHER és Tsa
faiskolák és szőlőültvénytelepek
Tulajdonosok: Ifj. AMBROSI M. és FISCHER L. örököszei.

Fehérnemű varrást

elvéllal özv. Zsakó Andorné

37 2—2 Nagyenyed, Vár 27.

A „Nagyszabeni Általános Takarékpénztár”

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények Lingner György ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

VARJU • EGÉR • ÜSZÖK

kártevősei ellen biztosan védekezhetik a földbirtokos, a külföldön
5 év óta bevált kítűnő védőszer

Nem mérgező!
CORBIN
Nem mérgező!
alkalmazásával. Kiváló eredmények, bizonyítványok! Nem befolyásolja a mag csírázását! Egyszerű alkalmazás! Olcsó! Nagyszerűen bevált buza, kukorica, zab, rozs, répamag, árpa, kender, konyhavetemény sítb. csávázásánál. Csak egyszer próbálja meg saját érdekében! Igen érdekes leírást, használati utasítást és árajánlatot ingyen küld: Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpest, valamint a főelárusító:
Winkler János, Nagyenyed.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt Törlesztéses kölcsönöket Idegen kölcsönöket Váltókat Vásárol és elad Letétbe Betéteket Részletfizetésre Bevált ad betáblázásra, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire. nyújt földbirtokokra. a legelőnyösebben konvertál. az összeg nagysága és lejáratára szerint a legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. értékpapírokat napi árfolyamon. elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket kevés őrzési díj mellett. elfogad betétkönyvecskére és folyó (csekk) számlára. — Állandó betétek után magasabb kamatot fizet. elad mindennemű tőzsdén jegyzett értékpapírt az 1888. évi XXXI. t.-oz. alapján. szelvényeket és idegen értékeket.	Tartalékok 500.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.	Az átutalási rendszer általánosítására érdekében ajánlja csekk-füzeteit folyó-számla tulajdonosok részére.	Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság villamos üzemű könyvnyomdájában Nagyenyeden.